

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2066/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-494/24-T

Název	Mateřská škola Orlová-Lutyně Na Vyhlídce 1143 okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Na Vyhlídce 1143, 735 14 Orlová-Lutyně
E-mail	dluhosova@centrum.cz
IČO	66 182 531
Identifikátor	600 135 845
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Yvona Dluhošová
Zřizovatel	Město Orlová
Místa inspekční činnosti	Kpt. Jaroše 762, 735 14 Orlová-Lutyně Lesní 859, 735 14 Orlová-Lutyně Na Vyhlídce 1143, 735 14 Orlová-Lutyně
Inspekční činnost na místě	7. 10. 2024 – 11. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Orlová-Lutyně Na Vyhliďce 1143 okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy. Předškolní vzdělávání pro děti mladší tří let až děti šestileté, případně sedmileté, poskytuje ve třech místech poskytovaného vzdělávání a 12 třídách (z nich dvě pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami), do kterých jsou děti zařazovány zpravidla podle věku. Místo poskytovaného vzdělávání Na Vyhliďce 1143 (dále „pracoviště Na Vyhliďce“), kde sídlí ředitelství školy, je trojtřídní. Místo poskytovaného vzdělávání Lesní 859 (dále „pracoviště Lesní“) vzdělává děti v sedmi třídách, z nichž jsou dvě pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Místo poskytovaného vzdělávání Kpt. Jaroše (dále „pracoviště Kpt. Jaroše“) vzdělává děti ve dvou třídách. Nejvyšší povolený počet přijatých dětí je stanoven na 274 a v době inspekční činnosti škola vzdělávala 229 dětí. Devět dětí bylo mladších tří let, osm s odkladem školní docházky, dvě děti s odlišným mateřským jazykem a 17 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým škola poskytuje podpůrná opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení (14 z nich je zařazeno do dvou speciálních tříd, ostatní jsou včleněny do tříd běžných). Aktuální informace o dění ve škole jsou zveřejňovány ve společných prostorách školy, v šatnách dětí a na webových stránkách www.msnavyhlidce.info.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od roku 2000. Koncepci dalšího rozvoje školy pro období 2024–2027 zpracovala pro své další šestileté funkční období od srpna 2024. Koncepce stanovuje cíle dalšího rozvoje, zaměstnanci s ní však nejsou detailně seznámeni a plně ztotožněni. Aktivní spoluúčast zaměstnanců při naplňování postupných cílů rozvoje školy není ředitelkou systematicky podporována, scházejí pravidelná jednání společné pedagogické rady s poskytováním kvalitní zpětné vazby vzhledem k realizovanému předškolnímu vzdělávání. Řízení pedagogických procesů ředitelkou a jednání pedagogické rady probíhají zpravidla odděleně na jednotlivých pracovištích, výměna zkušeností mezi všemi pedagogickými zaměstnanci není systematická. Schází systematické přenášení informací týkajících se názvosloví metod a forem práce, které pedagogové uplatňují v předškolním vzdělávání, a jejich sjednocování. Ve vedení působí spolu s ředitelkou jedna zástupkyně ředitelky školy. Organizačnímu řízení a vedení celé organizace školy schází promyšlené využití a nastavení hodin přímé pedagogické činnosti i pro dvě učitelky pověřené zastupováním v době nepřítomnosti ředitelky na pracovištích Lesní a Kpt. Jaroše. Pro spolupráci pedagogů nejsou účelně nastavena pravidla výměny zkušeností a informací v rámci celé organizace mateřské školy. Cílená hospitační činnost s vyvozováním zobecněných závěrů a předáváním získaných informací pedagogům včetně závěrů evaluační činnosti neprobíhá podle jasně stanovených pravidel. Hospitační činnost ředitelky je realizovaná spíše orientačními vstupy do tříd. Pouze na konci školního roku poskytuje ředitelka pedagogům individuální zpětnou vazbu formou evaluačního rozhovoru.

Vzdělávání dětí zajišťuje optimální počet pedagogických pracovníků posílený o tři asistentky pedagoga, dvě školní asistentky a dalšího pedagogického pracovníka. Vzdělávání dětí ve speciálních třídách bylo personálně zajištěno převážně učitelkami s kvalifikací speciálních pedagogů, podporu dětem v nich poskytují asistentky pedagoga. Klidné pracovní a herní prostředí ve třídách, příjemná a pohodová atmosféra vytvářená vstřícným a empatickým přístupem pedagogických i nepedagogických pracovníků zajišťuje dětem pocit bezpečí, důvěry a jistoty po celou dobu jejich pobytu ve škole. Začínající učitelky škola po dobu jejich adaptačního období uvádí do praxe spoluprací s uvádějícími učitelkami, které

je metodicky vedou. Schází však jednotný, ucelený a promyšlený časový postup jejich uvádění při osvojování si a rozvíjení pedagogických kompetencí s následným vyhodnocením. Další vzdělávání pedagogických pracovníků škola nerealizuje promyšleně a se zaměřením na prioritní oblasti pro z kvalitnění předškolního vzdělávání.

Na budovy školy navazují školní zahrady, které učitelky využívají pro pobyt dětí venku, pohybové aktivity, výtvarné i tvořivé pracovní činnosti. Třídy jsou vybaveny dětským sedacím nábytkem, který však ve většině neodpovídá antropometrickým požadavkům dětí. Materiální vybavení tříd didaktickým materiálem, interaktivní technikou i pomůckami podporuje zájem dětí o vzdělávání. Pomůcky pro pokusy, objevy i dlouhodobá pozorování pedagogové průběžně využívají v činnostech zaměřených na získávání nových informací dětmi i jejich ověřování. Aktivity s využitím moderních elektronických pomůcek, rozvíjející intelektuální dovednosti dětí, jsou zařazovány do vzdělávání dětí méně často.

Školní stravování v jednotlivých místech poskytovaného vzdělávání zajišťují školní jídelny Základní školy Orlová-Lutyně Ke Studánce 1050 okres Karviná, příspěvková organizace (pracoviště Lesní a Kpt. Jaroše) a Základní školy Orlová-Lutyně Školní 862 okres Karviná, příspěvková organizace (pracoviště Na Vyhliďce).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná vzdělávací nabídka v jednotlivých třídách vycházela z třídních vzdělávacích programů, byla provázána se školním vzdělávacím programem a směřovala k naplňování stanovených vzdělávacích cílů. Vzdělávání obsahovalo vhodné příklady pro využití znalostí a dovedností v reálných situacích. Učitelky přistupovaly k dětem empaticky a vstřícně, vedly je k respektování druhých, poskytovaly jim prostor pro vyjádření vlastních názorů, nápadů a myšlenek. Spontánní činnosti byly doplňovány částečně řízenými, didakticky zacílenými aktivitami. Učitelky ve třídách připravily dětem zpravidla promyšlenou a pestrou nabídku činností. Využívaly různorodý přírodní materiál pro rozvoj jemné motoriky dětí i získávání nových informací o podzimních plodech. Volná dostupnost hraček, stavebnic i didaktických her vybízela k jejich využití v rámci spontánních činností. Děti zastávaly ve hrách různé role, měly dostatečný prostor pro rozvinutí námětových her v herních koutcích s uplatňováním sociálního učení, v prostoru herny konstruovaly a tvořily celky z různých druhů kostek, přírodního materiálu.

Při řízených činnostech střídaly učitelky ve většině tříd různé vzdělávací metody a formy. Činnosti byly propojeny s reálnými situacemi, vycházely z dosavadních zkušeností dětí. Ve třídách určených nejmladším dětem vzdělávací nabídka respektovala zvláštnosti této věkové kategorie. Učitelky děti průběžně motivovaly k zapojení do činností, které se střídaly v kratších časových úsecích, čímž docházelo k udržení jejich pozornosti. Pro rozvoj trpělivosti a zvědavosti dětí učitelky v některých třídách zařazovaly do vzdělávání pokusy a objevy nebo prožitkové učení rozvíjející témata integrovaných bloků. Učitelky hodnotily úspěšnost dětí průběžně při činnostech, hodnocení však dětem neposkytovalo plnohodnotnou zpětnou vazbu s využitím prvků formativního hodnocení, která by reagovala na pokroky v jejich rozvoji. Děti nebyly cíleně vedeny k promyšlenému sebehodnocení ani vrstevnickému hodnocení a tím k uvědomění si vlastních úspěchů či neúspěchů.

Vzdělávání ve dvou speciálních třídách bylo, s ohledem na nízký počet přítomných dětí a personální zajištění, individuální. Učitelky a asistentky pomáhaly dětem rozvinout spontánní hru nebo je vhodně motivovaly k plnění připravených úkolů. Ty byly zaměřeny převážně na rozvoj jemné motoriky, zahrnovaly také tvořivé aktivity a pozorování. Nabízené činnosti byly pro děti atraktivní, ty se do nich zapojovaly se zájmem. Inspekčním týmem

však nebylo zaznamenáno uplatňování diferenciací vzdělávacího procesu, scházela cílená individualizovaná podpora oslabených oblastí. Škola nemá nastaven ani jednotný funkční systém pro podporu dětí v běžných třídách, u kterých byly učitelkami identifikovány nerovnosti ve vývoji (např. děti s odlišným mateřským jazykem nebo bilingvní výchovou). Je žádoucí zaměřit se na podporu rozvoje pasivní a aktivní slovní zásoby dětí s narušenou komunikační schopností (v běžných i speciálních třídách).

Pohybové aktivity zařazovaly učitelky do vzdělávání zpravidla formou pohybových her nebo hudebně-pohybových činností, které rozvíjely u dětí reakce na pokyn, orientaci v prostoru i elementární taneční a hudební dovednosti. Ve třídách však v denním režimu scházelo pravidelné zařazování promyšlených řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit zaměřených na rozvoj všech svalových skupin dětí. V přírodním terénu v okolí školy nebo na školní zahradě rozvíjely učitelky pohybové dovednosti a obratnost dětí činnostmi z oblasti hrubé motoriky nebo při zdolávání venkovního nerovného terénu.

Pro pobyt venku využívaly učitelky v době inspekční činnosti okolí mateřské školy, školní zahradu nebo prostředí obce. Na školní zahradě nebo v přírodním terénu v okolí školy rozvíjely u dětí hrubou motoriku, obratnost při zdolávání přírodního nerovného terénu, podporovaly dětskou tvořivost využitím přírodnin. Vzhledem k organizačnímu uspořádání činností během dne byl však pobyt venku neopodstatněně zkracován.

Osvojené sebeobslužné návyky děti uplatňovaly v denních činnostech především při oblékání, hygieně a podle možností u stolování. Mladším dětem vhodně dopomáhaly učitelky a školní asistentka. Ve třídách byl dětem po celý den k dispozici pitný režim, dostatek tekutin, učitelky je však nevybízeły k jeho průběžnému využití.

Dětem nevyžadujícím spánek po obědě nabízely učitelky klidové činnosti – práci s knihou, jednoduché hry u stolečků, pro děti s potřebou spánku zajistily ve třídách vhodné podmínky. Dětem s odkladem školní docházky se učitelky věnovaly v oblastech podporujících jejich bezproblémový přechod do povinného základního vzdělávání. Po obědě, v době odpočinku dětí, využívaly klidové činnosti pro individuální práci dětí, rozvoj grafomotoriky, jemné motoriky, rozvoj předmatematických a předčtenářských dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky vzdělávání dětí odpovídaly požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, očekávané výstupy a klíčové kompetence byly realizovanými činnostmi u dětí postupně naplňovány. Atmosféra v mateřské škole, přístup pedagogů k dětem i posilování dobrých prosociálních vztahů a vazeb mezi dětmi podporovalo jejich důvěru, k zaměstnancům se obracely bez zábran s prosbou o pomoc. Adaptace nejmladších dětí na prostředí školy a třídy probíhala bez problémových situací. Učitelky byly nápomocny dětem při sebeobsluze, hygieně nebo společné hře, poskytovaly jim dostatek emoční podpory a vytvářely pocit bezpečí při jejich pobytu v mateřské škole. Děti se dovedly domluvit s kamarády, starší společně nacházely řešení situací ve třídě. V kolektivech dětí nedocházelo ke konfliktním situacím, dodržovaly nastavená pravidla ve třídách.

Témata realizovaných integrovaných bloků byla učitelkami rozvíjena a naplňována v činnostech v průběhu celého dne, využívaly také prostor školní zahrady nebo okolního přírodního prostředí.

Výtvarné práce a výsledky pracovních činností dětí využívají učitelky k výzdobě společných vnitřních i vnějších prostor školy. Pro individuální výtvarné činnosti nabízejí dětem

nevhodně nejvíce formát pracovní plochy A4, který neposkytuje dostatek prostoru pro rozvoj jejich výtvarných dovedností, obrazotvornosti a fantazie.

Při stolování dětí a výdeji stravy byly rozvíjeny jejich sebeobslužné dovednosti a samostatnost v rámci možností uspořádání organizace stravování a prostorovými možnostmi tříd. Pouze starší děti používaly u stolování příbor, učitelkami však nebyly důsledně vedeny k jeho správnému úchopu. Při činnostech ve třídě i při stolování učitelky pouze ojediněle upozorňovaly děti na správný sed. Správný úchop nůžek, kreslicího materiálu a výtvarných potřeb neměly děti osvojeny, jejich vedení ke správnému úchopu nebylo systematické.

Ve škole nejsou jsou výsledky vzdělávání dětí sledovány průběžně. Pedagogická diagnostika neposkytuje dostatečné informace o vývoji dětí, nejsou v ní zachyceny jejich dílčí pokroky, založená portfolia nedokladují vývoj dětí po celou dobu jejich docházky do školy. Schází její systematické využívání pro plánování diferencované a individualizované vzdělávací nabídky.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pouze částečně realizovala doporučení pro zlepšení činnosti vyplývající z poslední inspekční činnosti ve školním roce 2017/2018, a to v oblasti kontrolní činnosti ředitelky a přijímání opatření v oblasti koordinace pracovišť a systému vedení záznamů o dětech včetně jejich vyhodnocování, propojování s třídním plánováním a individualizovanou vzdělávací nabídkou.
- Proběhla rekonstrukce budovy na pracovišti Lesní, vznikly dvě nové třídy.
- Došlo k navýšení kapacity mateřské školy, počtu pedagogů, pedagogický sbor byl posílen o školní asistenty a dalšího pedagogického pracovníka.
- Přirozená obměna pedagogického i provozního personálu ve všech místech poskytovaného vzdělávání.
- Třídy byly vybaveny novým dětským nábytkem, pořízeny moderní didaktické pomůcky.
- Byla realizována modernizace školních zahrad pro podporu environmentálního vzdělávání dětí.

Silné stránky

- Pedagogové projevují v komunikaci s dětmi i zákonnými zástupci empatický, respektující a vstřícný přístup, citlivě reagují na sociální, emocionální a fyzické potřeby dětí. (3.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Vedení školy nevyhodnocuje procesy řízení a průběh vzdělávání uceleně a systematicky, evaluační činnost nerealizuje podle jasně stanovených kritérií, čímž neziskává komplexní informace pro přijímání opatření ke zkvalitňování předškolního vzdělávání. (2.1)
- Vedení školy se systematicky nezabývá profesním rozvojem pedagogů, promyšleným plánováním jejich účasti pro rozšíření odborných dovedností v kurzech a seminářích

vzdělávacích center s využitím efektivních forem sdílení získaných informací a zkušeností v rámci jednání společné pedagogické rady. (3.5)

- Prováděná pedagogická diagnostika dostatečně nesleduje vývoj, procesy učení a pokrok dětí pro využití při plánování a realizaci diferencované a individualizované vzdělávací nabídky. (4.3)
- Škola neposkytuje dětem kvalitní zpětnou vazbu s využitím formativního hodnocení, schází promyšlená podpora sebehodnocení a vzájemného hodnocení. (4.3)
- Škola nemá vlastní strategii práce s dětmi s potřebou podpůrných opatření, neposkytuje dostatečnou specifickou podporu všem dětem, které ji potřebují, včetně dětí s odlišným mateřským jazykem. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Průběžně vyhodnocovat procesy řízení školy a průběh vzdělávání dětí, realizovat evaluační činnost v rámci celé organizace a získané informace využívat pro zlepšování předškolního vzdělávání.
- Zpracovat ucelený plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a organizovat další vzdělávání s přihlédnutím k potřebám a rozpočtu školy, studijním zájmům pedagogických pracovníků.
- Realizovat pedagogickou diagnostiku průběžně a tak, aby obsahovala následná opatření pro další rozvoj dětí, získané závěry využívat a zohledňovat v jejich vzdělávání, stanovovat na základě výsledků pedagogické diagnostiky individuální potřeby dětí a důsledně diferencovat vzdělávací nabídku.
- Využívat formativní hodnocení k poskytování efektivní zpětné vazby dětem vzhledem k realizovanému vzdělávání, vést je k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení.
- Využívat při vzdělávání ve speciálních třídách širokou míru diferenciací a individualizace pro podporu konkrétních oslabených oblastí jednotlivých dětí.
- Pracovat systematicky v běžných třídách s dětmi s potřebou podpůrných opatření v oblasti narušené komunikační schopnosti a nedostatečné znalosti českého jazyka.
- Promyslet a nastavit organizaci školy, vedení jednotlivých míst poskytovaného vzdělávání vzhledem k počtu tříd a stanovit rozsah přímé pedagogické činnosti zástupců ředitele školy podle náročnosti jejich vedení.
- Nastavit ředitelkou efektivní organizaci uvádění začínajících učitelek, věnovat průběžnou pozornost jejich adaptačnímu období a vyhodnocování jeho účelného naplňování.
- Sjednotit a používat při zápisech v třídních knihách terminologii v souladu s platným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.
- Využívat ve vzdělávání digitální pomůcky rozvíjející děti v oblasti intelektuálních dovedností.
- Do denního programu pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovat řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Nezkracovat neopodstatněně délku pobytu dětí venku v době příznivého počasí.

- Vést děti ve třídách k průběžnému využívání pitného režimu s podporou rozvoje jejich sebeobslužných dovedností.
- Využívat různorodý výtvarný materiál a větší i netradiční kreslicí plochu pro výtvarné činnosti podporující rozvoj obrazotvornosti a fantazie dětí.
- Důsledně vést děti ke správnému úchopu kreslicího materiálu, správnému sedu a držení příboru u stolování.
- Dětský sedací nábytek ve třídách uspořádat tak, aby odpovídal ergonomickým parametrům školního nábytku pro děti předškolního věku se zohledněním jejich různé výšky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Usnesení Rady města Orlové ze dne 6. 3. 2024 o potvrzení ředitelky školské příspěvkové organizace ve funkci od 1. 8. 2024
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 4. 10. 2024
3. Výjimka z počtu dětí ve třídě ze dne 28. 5. 2014 na dobu neurčitou
4. Koncepce rozvoje školy v letech 2024 - 2027
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Skládám si svůj svět“ platný od 1. 9. 2023
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
7. Přehledy docházek dětí ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
8. Plán kontrol a hospitací pro školní rok 2024/2025
9. Zápisy z hospitací vedené ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
11. Plán odborného rozvoje zaměstnanců pro školní rok 2024/2025 (plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)
12. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025
13. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
14. Záznamy o vývoji dítěte, portfolia a práce dětí vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
15. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

24. 10. 2024